

Izhaja vsako sredo. — Naročnina za celo leto 30 Din, za pol leta 15 Din, za inozemstvo za celo leto 50 Din. — Inserati po tarifi. — Pismenim vprašanjem naj se priloži znamko za odgovor. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. — Plača in tožji se v Ljubljani. — Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ulici št. 7. — Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Banovinski proračun za l. 1932-33

Te dni je ban Dravske banovine g. dr. Drago Marušič dal pojasniti o novem proračunu Dravske banovine za l. 1932/33., ki se začne s 1. aprilom 1932.

Proračun Dravske banovine za l. 1932./33., predvideva 111,951.978 Din izdatkov in ravno toliko dohodkov. Izdatki se porazdele na poglavja sledeče:

Izdatki

I. Splošni oddelek in glavna pisarna	7,392.620
II. Upravni oddelek	283.356
III. Kmetijski oddelek	13,503.040
IV. Prosvetni oddelek	9,290.021
V. Tehnični oddelek	38,147.918
VI. Oddelek za socialno politiko in narodno zdravje	26,129.314
VII. Finančni oddelek	10,690.676
VIII. Oddelek za TOI	2,805.152
IX. Komisija za agrarne operacije	1,047.308
X. Rezervni kredit	2,662.573

Skupaj 111,951.978

Dohodki

I. Banovinske doklade	31,440.000
II. Trošarine	41,300.000
III. Banovinske davščine in takse	18,010.000
IV. Prispevek avtobusnih podjetij	1,500.000
V. Državna dotacija	11,933.747
VI. Razni dohodki	7,768.231

Skupaj 111,951.978

Bilanca

Skupaj potrebščine Din 111,951.978—
skupaj kritje Din 111,951.978—

Kakor je iz tega razvidno, je načrt proračuna za leto 1932./33. napram tekočemu proračunu, kakor je bil lani predlagan, manjši za 4,400.721 Din, t. j. za 3,78%. Pri sestavljanju proračuna je imela kr. banska uprava v vidu neobhodno potrebno varčevanje, na drugi strani pa tudi dejstvo, da se gotovi izdatki ne morejo reducirati brez škode za celokupno narodno gospodarstvo. Posebno velja to za stroške, za javna dela in izdatke za socialno skrbstvo in narodno gospodarstvo.

Stremljenje banke uprave za znižanje izdatkov se vidi predvsem iz tega, da se osebni izdatki niso zvišali, temveč kolikor je bilo mogoče celo znižali. Nadalje se vidi to stremljenje iz tega, da so znatno reducirane dotacije banovinskim podjetjem, zavodom in ustanovam, ki se morajo po principu privanega gospodarstva po možnosti vzdrževati iz lastnih sredstev.

Proračunski predlog izkazuje popolno ravnovesje, ki se je moglo doseči, ne da bi se uvažalo bistveno nova bremena, le s primernim črtanjem izdatkov. Viri dohodkov za leto 1932/33

so ostali isti kot v letu 1931./32., pri čemer je upoštevati, da bodo dohodki vsled gospodarske stagnacije in splošnega padca konsumne moči širokih slojev prebivalstva znatno manjši kot v letu 1931./32.

Največji del izdatkov odpade na javna dela in za socialno politiko in narodno zdravje, vsled česar je morala kr. banska uprava za kritje teh izdatkov, ki se nikakor ne morejo znižati.

Dr. Marušič

ti, najti primerne nove dohodke. Za kritje izdatkov za vzdrževanje cest, na katere se polaga največja važnost, namerava kr. banska uprava uvesti zmerno takso za nakladanje in razgladnje železniških tovorov. Ta taksa v svojem bistvu ne predstavlja znatne obremenitve našega narodnega gospodarstva, more pa dati zelo ugoden finančni efekt.

Kuluk

Glede kuluka je g. ban povedal, da je bil proračunan odkup ljudskega dela na banovinskih cestah na 6 milij. Din, od česar je bilo vplačanih do 15. januarja 1932 2,636.000 Din.

H koncu je g. ban poudaril, da je sedanji proračun realen, kar je razvidno že iz tega, ker doslej banovina še ni prišla v nobene težave. Cenitve banovinskih davščin so bile z ozirom na vpliv gospodarske krize in dotok dohodkov znižane primerno realnim razmeram.

Ban dr. Marušič in kmetijstvo

V utemeljevanju banovinskega proračuna je rekel ban dr. Marušič o kmetijstvu tole:

»Razume se, da je banska uprava v preteklem letu posebno skrb posvečala kmetijstvu. Razen pospeševalne službe in podpor v vseh poljedelskih panogah je banska uprava ustanovila nov kmetijsko-socialni referat pri banski upravi, kateri se ima brigati za vse socialne potrebe našega kmeta ter staviti primerne predloge, da se tem potrebam odpo- more. Izvršili smo dva važna gospodarska akta, ki sta zlasti za naše združništvo dalekosežnega pomena, to je: sanacija Celjske združne zveze ter Gornjeradgonske posojilnice, katera sanacija je stala banovino blizu 8 milijonov. Včeraj smo otvorili Kmetijsko gospodinjstvo šolo v št. Juriju ob južni železnici, tako da ima sedaj naša banovina dva lastna zavoda te vrste ter s tem prednjači vsem drugim banovinam.

Izdatki za kmetijstvo so proračunani na Din 13,503.040—. Ako jih primerjamo z letošnjim proračunom, so ti izdatki za 3,391.000 Din manjši. Toda glede na to, da so se tudi dotacije za kritje nedostatka dohodkov banovinskih kmetijskih ustanov znižale za skoro 3.300.000 Din, so izdatki za ostalo pospeševanje kmetijstva v splošnem na isti višini, kakor v letošnjem proračunu. Naglasiti moram, da znižana dotacija nikakor ne bo kvarno vplivala na razvoj kmetijskih ustanov, ker je to znižanje posledica reorganizacije istih v smislu racionalnega gospodarstva, katera reorganizacija je bila upravičena ne-le iz gospodarskega, temveč tudi iz vzgojnega stališča, kajti naša kmetijska mladina se mora učiti ne samo kako se pridelujejo najboljši pridelki, ampak tudi kako se jih najbolj poceni prideluje.

Uradni pregled zavarovalnih blagajn

Do konca pregleda se novi člani ne morejo sprejeti — Zavarovanje splošno narodno vprašanje — Glas z dežele

Kraljevska banska uprava je kot nadzorstveno oblastvo po svoji službeni dolžnosti odredila uradno revizijo imovine, stanja in poslovanja registrirane pomožne blagajne »Vzajemna pomoč« v Ljubljani.

Revizija se je začela dne 5. t. m. ter se nadaljuje.

Do končane revizije, ki naj dožene, v koliko so registrirane pomožne blagajne in slične, na vzajemnosti zgrajene ustanove po svojem ustroju in načinu poslovanja sploh sposobne, da dosejajo po zakonu predvidene statutarne namene, se novih članov in zavarovanj ne bo sprejemalo.

Državni proračun

Državni proračun za leto 1932./33. je znatno znižan — Skrajna varčnost v vseh oddelkih

Finančni minister dr. Gjorgjević je predložil v sredo 3. t. m. Narodnemu predstavništvu državni proračun za prihodnje finančno leto, ki traja od 1. aprila t. l. do 1. aprila l. 1933.

Državni dohodki so predvideni na 11 milijard in 400 milijonov dinarjev, ravno toliko pa znašajo tudi državni izdatki.

Prihodnji proračun je torej za 2 milijardi in 600 milijonov dinarjev nižji kakor dosežani proračun.

Te številke povedo, da so (po besedah finančnega ministra) »tudi osebni in stvarni izdatki znižani do skrajnih mej možnosti«.

O podrobnostih proračuna, zlasti kar in kolikor se tiče Dravske banovine, bomo poročali, čim nam bodo potrebni podatki na razpolago.

Splošen pregled drž. proračuna

A. Državna administracija

	Din
1. Vrhovna državna uprava . . .	153,151.277
2. Pokojnine in invalidske podpore	873,158.735
3. Državni dolgovi	1.558,711.039
4. Ministrstvo pravde	381,250.805
5. Ministrstvo prosvete	805,853.806
6. Ministrstvo za zunanje zadeve	138,371.442
7. Ministrstvo za notranje zadeve	558,886.860
8. Ministrstvo za finance	319,557.802
9. Ministrstvo vojske in mornarice	2.132,293.863
10. Ministrstvo za zgradbe	198,883.840
11. Ministrstvo za promet	101,284.390
12. Ministrstvo za kmetijstvo	56,433.536
13. Ministrstvo za trgovino in industrijo	50,106.655
14. Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje	162,963.739
15. Rezervni krediti	30,000.000
Skupaj	7.550,907.708

B. Budžet izdatkov državnih gospodarskih podjetij v posameznih ministrstvih:

	Din
Prosveta	24,965.851
Finance	642,343.841
Promet	2.692,101.452
Kmetijstvo	56,198.340
Trgovina in industrija	16,234.652
Šume in rudniki	349,378.661
Socialna politika in narodno zdravstvo	67,849.195

Skupaj znašajo tedaj izdatki državnih gospodarskih podjetij po budžetu 3 milijarde 849,092.292 Din.

Skupni državni izdatki za proračunsko leto 1932-33 znašajo 11.400,000.000 dinarjev.

Dohodki:

Redni dohodki:	Din
neposredni davki	1.625,000.000
posredni davki	3.220,000.000
monopoli	2.319,266.300
vojna odškodnina Nemčije	—
Drž. gospodarska podjetja	4.022,612.710
Razni dohodki min. socialne politike	163,120.990
skupni redni dohodki znašajo	11.350,000.000

Izredni dohodki:

neposredni davki	50,000.000
Skupen budžet dohodkov za leto 1932/33 znaša prav tako kakor skupen budžet izdatkov	11.400,000.000 Din

Gospodarski svet

Ustanovitev in sestava »Gospodarskega sveta« in njegove naloge

Minister za trgovino dr. Kramer je predložil Narodnemu predstavništvu zakonski predlog o ustanovitvi »Gospodarskega sveta«.

»Gospodarski svet« bo imel po predloženem zakonskem načrtu jako važne naloge. Na zahtevo kraljevske vlade bo dal strokovna mišljenja o vseh zakonskih predlogih, uredbah in pravilnikih, ki se tičejo vseh panog našega gospodarskega življenja (carine, davki, trošarine itd.). Imel pa bo tudi pravico staviti inicijativne tozadevne predloge, seveda na podlagi predhodnjega pristanka vlade.

»Gospodarski svet« bo štel 60 članov in ravno toliko namestnikov. Od teh članov bo 24 zastopnikov kmetijstva, 16 zastopnikov trgovine, obrti, industrije, bank itd., 5 članov iz vrst delavcev in zasebnih nameščencev in 15 zastopnikov drugih stanov (zdravniki, inženjerji itd.).

Člane »Gospodarskega sveta« bo imenoval predsednik vlade, sestel pa se bo najkasneje tri mesece potem, ko bo zakon sprejet in objavljen.

Uvedba šolnine

Z novim finančnim zakonom se uvaja šolnina za srednje in visoke šole. — Revni učenci bodo šolnine prosti.

Z novim finančnim zakonom se uvede plačevanje šolnine za vse šole, razen osnovnih šol, vojnih akademij ter specialnih šol, kmetijskih šol, rudarskih šol in splošnih obrtno-trgovskih šol. Šolnina se deli v tri kategorije. Plačuje pa se v razmerju skupne vsote od neposrednega davka. Kdor plačuje neposredni davek v denarju od 300—500 Din, plača: v III. kategoriji 100, v II. kategoriji 125 in v I. kategoriji 150 Din. — Kdor plača od 500—750 Din davkov, plača: v III. kategoriji 125, v II. kategoriji 150 in v I. kategoriji 200 Din. — Kdor plača od 750—1000 Din neposrednih davkov letno, plača: v III. kategoriji 150, v II. kategoriji 200 in v I. kategoriji 250 Din. — Kdor plača od 1000—1500 Din letnih neposrednih davkov, plača: v III. kategoriji 200, v II. kategoriji 250 in v I. kategoriji 300 Din. — Kdor plača od 1500—2500 Din neposrednih letnih davkov, plača: v III. kategoriji 250, v II. kategoriji 300 in v I. kategoriji 350 Din. — Kdor plačuje letno 2500 do 4000 Din neposrednih davkov, plača: v III. kategoriji 300, v II. kategoriji 350 in v I. kategoriji 400 Din. — Kdor plačuje letno od 4000—6000 Din neposrednih davkov, plača: v III. kategoriji 350, v II. kategoriji 400 in v I. kategoriji 450 Din. — Kdor plača letno 6000—9000 Din neposrednih davkov, mora plačati v III. kategoriji 400, v II. kategoriji 450 in in v I. kategoriji 500 Din. — Kdor plača letno 9000—12.000 Din neposrednih davkov, plača: v I. kategoriji 450, v II. kategoriji 450 in v I. kategoriji 500 Din. — Kdor plača letno 12.000—15.000 Din neposrednih davkov, plača: v III. kategoriji 500, v II. kategoriji 550 in v I. kategoriji 600 Din.

Kdor plačuje več kot 15.000 Din neposrednih letnih davkov, mora od vsakega nadaljnjega tisočaka plačati še: v III. kategoriji 20 Din, v II. kategoriji 30 Din in v I. kategoriji 50 Din. Za plačevanje šolnine služi kot podlaga oni neposredni davek, katerega plačujejo roditelji (oče in mati skupno ali pa premoženje učenca, ako nima staršev). V slučaju, da je davčni obvezanec od kakega davka oproščen, se postopa po členu 3 zakona o neposrednih davkih.

Šolnine so prosti: 1. učenci, ki so državni gojenci; 2. učenci, katerih roditelji imajo več kakor enega otroka v šoli, v kateri se plačuje šolnina, bodo plačevali: če je otrok najstarejši, celo šolnino, če mlajši, pol določene šolnine, brez ozira, ali so starši živi ali ne.

Šolnina se plačuje tako-le: 1. slušatelji univerz, ekonomskih, komercialnih visokih šol, višjih pedagoških šol in drugih sličnih šol v I. kategoriji, in sicer za vsak semester; 2. učenci srednjih šol letno v enem ali

v dveh obrokih, in sicer: a) učenci nižjih razredov gimnazij po tabeli III. kategorije, b) učenci 5. in 6. razreda po II. kategoriji, c) učenci 7. in 8. razreda gimnazije po I. kategoriji.

3. Učenci učiteljskih, srednjih tehničnih šol, višjih ženskih obrtnih šol, trgovskih akademij, pomorskih akademij, bogoslovij, železniških prometnih šol, dojiških šol v 1. in 2. letu bodo plačevali po II. kategoriji, v ostalih letih pa po I. kategoriji. Če traja šola dve leti, se prvo šolsko leto računa po II. kategoriji, drugo pa po I. kategoriji. Učenci trgovskih šol plačujejo šolnino po II. kategoriji, učenke šol za babice pa po III. kategoriji.

4. Učenci meščanskih šol bodo plačevali polovico šolnine po tabeli III. kategorije, prav toliko pa bodo plačevali učenci-učenke strokovnih obrtnih šol (moške obrtne, ženske strokovne in ženske nižje in nadaljevalne šole, srednje kmetijske šole, nižje kmetijske šole in logarske šole). Privatni učenci bodo dolžni, da plačujejo pred polaganjem izpitov trikratno predpisano šolnino dotičnih razredov, iz katerih polagajo izpite. Razen navedene šolnine se ne morejo uvesti nobene druge samoupravne šolnine za učence državnih šol.

Vpisnine.

5. Pri vpisu v šolo bodo plačevali učenci sledeče takse:

a) na vseučiliščih in višjih šolah ter drugih šolah iste vrste po 100 Din za vsak semester, in sicer v davčnih znamkah, katere se bodo prilepile na prijavnico;

b) v srednjih, srednjih strokovnih šolah, vojnih akademijah, železniških prometnih šolah po 50 Din v davčnih znamkah, ki se morajo prilepiti na prijavnico;

c) v meščanskih, strokovnih, obrtnih šolah (moških obrtnih, ženskih obrtnih in ženskih nižjih ter nadaljevalnih šolah), v srednjih in nižjih kmetijskih šolah, logarskih šolah ter v vseh ostalih šolah iste vrste po 5 Din v davčnih znamkah.

Takse za spričevala.

Takse za spričevala se bodo plačevale tako-le:

1. Z diplomo vseučiliških in visokih ekonomskih ter komercialnih šol, višje pedagoške šole in drugih šol iste vrste po 600 Din, za doktorsko diplomu 1000 Din;

2. za višji tečajni izpit (matura) v gimnazijah in ostalih srednjih šolah, diplomski izpit v srednjih strokovnih šolah kakor tudi v dokončanih vojnih akademijah ter železniških prometnih šolah po 300 Din;

3. za spričevala nižjih tečajnih izpitov

(mala matura) ter spričevala o dokončani trgovski šoli po 100 Din;

4. za spričevala o dokončani meščanski šoli (moški obrtni, ženski strokovni ter ženski nižji nadaljevalni šoli), srednji in nižji kmetijski šoli ter logarski šoli po 50 Din;

5. za spričevala v specialnih kmetijskih šolah, rudarskih šolah ter splošnih obrtno-trgovskih šolah po 25 Din;

6. za spričevala o dokončanih šolah, katere niso navedene med temi, se bodo plačevale takse v razmerju s šolami iste vrste.

Vseh teh taks ne bodo plačevali oni učenci, ki so oproščeni šolnine.

Prosvetni minister v sporazumu s finančnim ministrom bo predpisal pravilnik o načinu plačevanja šolnine ter o izvršitvi teh odredb.

Organizacija nove stranke

Na eni svojih zadnjih sej je poslanski klub »Jugoslovanske radikalno-kmetijske demokracije« sklenil, da prične novo politično stranko organizirati po vseh delih države.

V zvezi s to namero piše hrvaški »Seljaški glas«:

»Tako po objavi namere, da bodo ustanovili »jugoslovansko radikalno-kmečko demokratsko stranko«, so naši kmetje z zanimanjem pričakovali, kdaj se bodo začele ustanavljati organizacije nove stranke. Kmetje so začeli z zanimanjem slediti novemu političnemu življenju, kar je tudi popolnoma razumljivo. Stare stranke so naše vasi tako zastrupile, da je že ni bilo hiše, kjer ne bi bil ta pristaš te, oni pa zopet druge stranke. V vsaki vasi je bila v politiki gospodar ta ali ona stranka. Posameznik ni politično več mislil s svojo glavo, ampak le tako, kakor je pisalo glasilo nove stranke. Za pristaše drugih strank je pomenila strankarska strahovlada težko življenje. Tega pa je sedaj, hvala Bogu, konec!

Tri leta živimo brez stranke v miru in slogi. Tako bomo živeli tudi še naprej, kajti »jugoslovanska radikalno-kmečka demokratska stranka« ni niti plemenska niti verska, ampak je stranka za vse jugoslovanske državljane brez razlike plemena in vere. Ona sprejema v svoje vrste vse dosedanje politike, pa tudi tiste, ki so doslej stali ob strani.

Zato so naši kmetje z veseljem pozdravili program nove stranke. To bo po svoji sestavi in po svojem programu prava jugoslovanska stranka, ki bo varovala interese posameznikov, naroda in države. Taka stranka je bila pri nas potrebna že, odkar smo se ujedinili. Ta stranka bo zlasti varovala kmetijske interese, ker je to izrečeno že v njenem imenu.«

Kmetijska eksportna družba v Mariboru zapečaten

V Mariboru je policija na zahtevo državnega pravdnika zapečatila v soboto poslovne prostore Kmetijske eksportne družbe r. z. z. o. z., zaplenila vse poslovne knjige, aretirala štiri funkcionarje, Krištofiča, Kendo, Zgonca in Zunkoviča, ter jih po zaslišanju oddala sodišču. Zadevo preiskuje sedaj sodišče, ki bo ugotovilo, v koliko gre za nezakonito poslovanje, posebno pri oddelku za posmrtnino.

Ogrožena lepota uide nevarnosti škodljivih učinkov solca, vetra, vlage in starosti samo z dnevno nego medicinsko učinkujočih obrambnih sredstev, kot so: Fellerjeva Elsa-pomada za zaščito lica in kože ter Fellerjeva Elsa-pomada za rast las. Škoti 35 let preizkušene. Za vnaprej poslanih 40 Din se dobi 2 lončka brez daljših stroškov v Elsafluid tovarni Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 344, Savska banovina.

Gospodarska kriza in državni proračun

Težave s prodajo poljedelskih pridelkov in lesa

V parlamentarnih državah je navada, da predloži finančni minister istočasno s proračunom tudi »motivacijo«, t. j. utemeljevanje, zakaj so dohodki ali izdatki predvideni oziroma določeni v višji ali nižji izmeri. To je storil tudi naš finančni minister.

Iz njegovega utemeljevanja posameznih proračunskih postavk sledi, da je glavni vzrok znižanja državnega proračuna

splošna agrarna kriza

Mi pridelamo mnogo več kakor pa sami potrebujemo, toda tega, kar pridelamo več, ne moremo prodati v tuje dežele po ugodnih cenah. To velja za žito, za živino, za sadje, za vino, posebno pa za naš les, zlasti odkar so Rusi preplavili skoro ves svet s svojim lesom po izredno nizkih cenah. Zato pa je dotok denarja v našo državo mnogo manjši kakor je bil, to pa se pozna v vsem našem

gospodarstvu. Zato je bilo treba dohodke nastaviti mnogo nižje, temu primerno pa tudi izdatke.

Za očuvanje našega državnega kredita

Kljub neugodnim gospodarskim razmeram pa je državna uprava storila vse, da obvaruje naš državni kredit.

To se bo dalo doseči s tem, da bo državna uprava točno in redno plačevala svoje obveznosti napram inozemstvu (dolgove in obresti), s tem pa bo obenem držala tudi vrednost našega denarja.

Varčevanje na celi črti

Kjer pa so dohodki manjši, tam morajo biti nižji tudi izdatki, če nočemo delati novih dolgov.

Zato bodo znižani ali pa v celoti črtani razni stvarni izdatki, znižani pa bodo tudi osebni izdatki, da se spravijo v sklad s splošnim padanjem cen.

Dva gospodarja

Nekje sta živela pred svetovno vojno, med vojno in po vojni dva gospodarja. Živela sta pa, kakor so to nanese prilike: enkrat nekaj boljše, pa zopet slabše.

Po vojni pa se je vsul na oba papirnati dež. Takrat sta se oba glede svojega gospodarstva ločila.

Prvi je rekel: Čemu naj sedaj skromno živim, ko pa je denarja dovolj? In res je mož začel nakupovati vse, kar si je pozelel: posestva, hiše, lepe obleke in sploh vse, kar je bilo dobrega in dragega na svetu. Jedel in pil je samo to, kar je bilo najboljši in najdražje.

Njegovi gostilniški prijatelji pa so mu govorili in so se mu sladkali:

„Zakaj bi jedel samo telefino? Purmane jej — tudi ti jih zaslužiš! In zakaj bi popil 1 liter vina na dan? Pet litrov ga popij! Kdor ti drugače svetuje, je tvoj sovražnik in nevošljivec!“

Mož je res ubogal . . .

Drugi gospodar pa je živel zmerno, resno in trezno. Tudi on bi bil lahko jedel in pil in denar razmetaval, pa ga ni. Tudi k njemu so prihajali

„sladki prijatelji“, on pa se zanje ni zmenil. Zato je bil „sovražnik ljudstva“ . . .

Lepega dne pa se je kolo zasukalo: denarja je bilo vedno manj.

Prvi gospodar je moral žalostno gledati, kako je šla hosta za hosto, šla je hiša, šla je draga obleka . . . Takrat je mož spoznal, kakšnim „prijateljem“ je nasedel, ki so mu vedno svetovali le to, kar je zanje prav, nikdar pa ne zanj. Spoznanje pa je prišlo prepozno in nič ni možu pomagalo: pokoriti se je moral kuratorju, ki mu ga je postavila oblast, in začeli je moral zopet živeti skromno, kakor so to pač dopuščale razmere. Iz svojega proračuna je moral črtati mnogo lepih in prijetnih stvari, samo da si je mogel ohraniti le golo življenje . . .

Drugi gospodar pa živi še danes lepo in mirno, ker je vedel, da razsipavanje nikdar ne more koristiti . . .

Ta zgodba se ponavlja pogostokrat v življenju narodov in držav . . .

Konferenca za razorožitev

Konferenca ne bo imela uspeha. — Oboroževanje se nadaljuje.

Pretekli teden so otvorili v Ženevi (v Švici) že dolgo pripravljano konferenco za razorožitev.

Na konferenco, ki spada med največje mednarodne prireditve, so prišli zastopniki nad 60 držav. Na konferenci je zastopana tudi naša država.

Konferenco je otvoril bivši angleški minister za zunanje zadeve v Delavski vladi g. Henderson. Njegov govor je bil prav lep in iskreno je poudarjal svojo željo po ohranitvi svetovnega miru; opravičen pa je dvom, da bi njegove lepe besede kaj zalegle.

Po vojni smo imeli namreč že nešteto konferenc: političnih, gospodarskih, carinskih, agrarnih itd., a nobena še ni rodila prav nobenega plodu, kajti vsak sporazum, ki naj bi ga rodile različne konference, zahteva svoje žrtve od te ali one strani. Ker pa nihče noče in tudi v bodoče ne bo hotel — nič zrtvovati — zato so tudi konference v praksi odveč.

Mi slišimo pač lepe besede, mi izvemo tudi, koliko in katere odbore so izvolili in kdo

je predsednik in tajnik tega ali onega odbora, potem pa polagoma vse utihne in zaspi.

Pozabiti pa tudi ne smemo, da predstavljajo dandanes fabrikanti svojo ogromno finančno silo, ki razpolaga z milijardami denarja. Ti ljudje, oziroma njihove milijarde, so močnejše kakor vsi papirnati »sklepi« in vsa jokavost »prijateljev miru«.

Danes ni niti ene države na svetu, ki se ne bi oboroževala, zato pa je vse govorjenje o miru samo pesek v oči za nepoučene ljudi. Amerikanci, ki so dobri računarji, so ugotovili, da plačujejo evropske države na leto nad 4 milijarde dolarjev za oboroževanje — in tej ogromni vsoti naj se fabrikanti orožja in za njimi stoječe velike banke odrečejo? »Kdor verjame, bo zveličan« — pravi sveto pismo.

Kdor pridobi našemu listu na leto le enega novega naročnika, je že veliko storil za kmetaki pokrat.

Vojna med Japonci in Kitajci

Japonci prodirajo dalje. — Papirnati »protesti« Amerike in Anglije.

Na vzhodno-azijskem bojišču prodirajo Japonci vedno globlje v notranjost Kitajske. Doslej so osvojili že več velikih mest, med drugimi tudi Šang-haj, ki spada s svojimi 3 milijoni prebivalcev med svetovna vele mesta.

Protih prodiranju Japoncev so pa »protestirale« Zedinjene države Severne Amerike in temu »protestu« se je pridružila tudi Anglija. Tudi francoski in italijanski zastopniki imajo baje nalog, da vplivajo na Japonce pomirjevalno.

Zanimivo pa je, da puščajo japonske čete evropske naselbine popolnoma v miru! In ker tudi Amerikanci niso izkrcali doslej še več kot 300 (!) svojih mornarjev — proti 200.000 mož broječi japonski armadi, domnevajo mnogi, da delajo Japonci v tihem sporazumu z Ameriko in z evropskimi državami, da obkolijo Rusijo na vzhodu in ji zabranijo dostop do Tihga oceana.

Spomenica kmetijske podružnice v Veržeju

Gospodarska kriza, ta strašna šiba, se čuti vedno bolj, ker se zajeda kot pijavka v živo telo posameznika.

Zato je kmetijska podružnica v Veržeju v odborovi seji dne 13. decembra 1931 v omljenje krize sklenila:

1. Naj se zastavijo vse sile, da se nemudoma regulirajo cene za kmetijske produkte sorazmerno s kmetijskimi potrebščinami. To je nujno potrebno, če pomislimo, da se danes edini vir naših dohodkov, živina, plačuje kg po Din 0-50 do največ 3—Din. Če potem primerjamo cene železa, obleke itd., tedaj pridemo do zaključka, da kar kmetijska družina na srednjem posestvu prigospodari v enem letu, mora izdati za eno osebo, da jo obleče. To so neizpodbitni dokazi, ki dovolj jasno govore o naših razmerah.

2. da se dovoli kmetovalcu vinogradniku prodajo vina lastnega pridelka drug drugemu tudi trošarine prosto.

3. Da se zopet dovoli producentu točenje vina lastnega pridelka tudi na domu vinogradnika, ne pa samo tam, kjer leži vinograd.

To utemeljujejo: Ob času boljše konjunktore ni prišlo niti na misel nobenemu vinogradniku, da bi točil doma svoj pridelek, ker ga je itak lahko prodal in s skupičkom ohranjal in dvigal svoje gospodarstvo. Danes ni tako. Vprašanje je torej, kje vzeti denar za davke, obresti in obleko.

Točiti vino v občini, kjer se je pridelalo, pa pri večini vinogradnikov ni mogoče, ker so vinogradi najmanj po 3 ure hoda oddaljeni od doma lastnika in tudi nimajo na splošno za točenje primernih prostorov. Povrh je še vse to vezano z mnogimi stroški. Iz tega sledi, da, če se hoče dati vinogradniku priliko, da plača svoje davčne in obrestne obveznosti in svojo družino vsaj za silo obleče, naj se mu zopet dovoli točenje vina na njegovem domu. Če nam oblasti ne morejo pomagati, bo naša usoda zapečatená in bo šlo vse na boben. To niso nikake fraze, ampak skupni klic po pomoči!

Gojimo upanje, da se usliši te naše klice!
(Podpisi.)

Pri zapeki, krvnem prenapolnjenju trebuha, kongestijah, bolečinah kolknih živcev, bolečinah v boku, zasopljenosti, hudem srčnem utripanju, migreni, šumenju v ušesih. Omotici, pobitosti povzroči naravna »Franz-Josefova«-grenčica izdatno izpraznjenje črevesa in osvoboditev od občutkov tesnobe. — Mnogi zdravniki uporabljajo »Franz-Josefovo«-vodo tudi pri nadlogah klimakterijalne dobe z največjim uspehom. »Franz-Josefova«-voda se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Otvoritev gospodinske šole v Št. Juriju ob j. ž.

Preteklo nedeljo je bila ob navzočnosti bana dravske banovine g. dr. Draga Marušiča otvorena v Št. Juriju ob juž. žel. nova gospodinska šola, v kateri bodo prejemale naša kmetijska dekleta potrebno izobrazbo v gospodinjstvu. S tem smo pridobili eno najvažnejših ustanov za naš kmetijski naraščaj ter smo prepričani, da bo svojo nalogo izvršil v vsej meri.

Kino-filmska kmetijska predavanja v kranjskem srezu

Tekom meseca februarja in marca t. l. priredi kranjsko sresko načelstvo pet poučnih kino-filmskih kmetijskih predavanj in sicer v Žabnici, Predosljih, Kranju, Naklem in na Trati nad Škofjo Loko. Prireditve se vršijo dogovorno z lastniki filmov, t. j. s Kmetijsko družbo za Dravsko banovino in Agro-kulturno-kemičnim uradom v Zagrebu. Predvajalo se bo tri velezanimive filme: 1. Živinoreja na svetovni kmetijski razstavi v Dortmundu v Nemčiji, 2. Znameniti »film o naprednem kmetijstvu«, 3. Tako zvani »Trikfilm«. Predvajanja se bodo vršila po sledečem sporedu: v nedeljo dne 21. februarja ob 9.30 uri dopoldne v Žabnici v Gasilskem domu, istega dne ob 3. uri popoldne v Narodni šoli v Predosljih, v ponedeljek dne 22. februarja ob 9.30 uri dopoldne v dvorani Narodne čitalnice v Kranju. Tu se bo vršilo pri tej priliki tudi zborovanje kmetijske podružnice in posebej še razgovor o sadjarstvu. Nadalje bo filmsko predavanje v nedeljo dne 6. marca ob 3. uri popoldne v novi šoli v Naklem in v nedeljo 13. marca ob 2. uri popoldne na Trati nad Škofjo Loko. Filmske slike bosta tolmačila kmet. ref. Josip Sustič in ravnatelj Agrokulturnega urada v Zagrebu g. Konrad Pučnik. V Kranju in na Trati bo sodeloval tudi tajnik Kmetijske družbe g. Franjo Kafol. Ker so kmetijska kino-filmska predavanja ne samo zelo nazorna in poučna, temveč tudi zanimiva in celo zabavna (Trikfilm!), se priporoča kmetovalcem in drugim interesentom iz prizadetih okolišev, da izrabijo lepo priliko.

Vstopnine ne bo.

Kmetijske službe

Društvo kmetijskih strokovnjakov za Dravsko banovino obvešča tem potom vse večje posestnike in sorodne kmetijske obrate, da se je priglasilo društvenemu tajništvu (Kranj) večje število absolventov raznih kmetijskih strokovnih šol, ki želijo nameščenja kot kmetijski oskrbniki, pristavi, praktikantje itd. Interesenti, ki reflektirajo na kakega nameščenca kmetijske stroke, se ponovno vabijo, da se obrnejo na omenjeno društvo, ki jim bo rade volje postreglo s pojasnili.

Dolžnost vsakega starega naročnika je, da pridobi Kmetiskemu listu vsaj enega novega naročnika za leto 1932.

Mladina

SEJA GLAVNEGA ODBORA »Zveze kmet-skih fantov in deklet« se vrši v nedeljo, dne 14. t. m. ob 10. uri dopoldne v Ljubljani v restavraciji »Pri Levu« na Gosposvetski cesti. Vsi tovariši odborniki vabljeni!

Kmetiska mladina v deputaciji pri g. banu dr. D. Marušiču v Sv. Jurju ob j. ž.

Ob priliki otvoritve in blagoslovitve nove gospodinske šole v Sv. Jurju ob južni železnici se je kmetiska mladina, včlanjena v Društvi kmetijskih fantov in deklet pododbor Celje, poklonila gospodu banu in mu izrazila svojo radost in težave našega kmetijstva posebno pa kmetiske mladine. Gospod ban je koj po svojem prihodu sprejel deputacijo, sestoečo iz tovarišev-borcev za kmetiski pokret. Deputacijo so tvorili tovariši: predsednik Zveze Kronovšek, Gomišček, učitelj Hajnšek iz Sv. Jurja ob južni žel., Jesenek in Fr. Mastnak iz Dramelj in tov. Potočnik iz Frankolova. Sprejem pri g. banu je bil nadvse pristrčen in neprisiljeno so naši fantje govorili z g. banom in mu izročili v imenu Zveze in pododbora spomenico naših teženj in želja. Tovariš Kronovšek mu je razložil pomen naših društev in njih cilj. Povdarjal je da so naša društva zgolj s tem namenom organizirala kmetiske fante in dekleta, tako da bodo razumeli organizacijo in enotnost v borbi za kmetiske pravice na kulturnem in gospodarskem polju.

Mladina je obljubila gospodu banu, da se s podvojeno silo vrže na delo za dobrobit naše vasi in države.

V dvajsetminutnem razgovoru, ki je bil dokaj živahen in izčrpen, se je mladina poslovila od gospoda bana s trdno vero v zmago kmetiske ideje in z zagotovilom gospoda bana, da nas bo moralno podpiral pri našem idealnem stremljenju v borbi za kmetisko kulturo in kmetisko gospodarstvo.

Kmetiska mladina se klanja gospodu banu.

Središče ob Dravi. Dne 17. januarja t. l. je imelo naše društvo kmetijskih fantov in deklet III. redni občni zbor, na katerega je povabilo vse članstvo. Navzočih je bilo 55. Iz vseh poročil funkcionarjev posnemamo, da se je društvo tudi v preteklem letu lepo udeleževalo, samo če naštejemo te-le prireditve: zborovanje »Kmetiske prosvete«, prosvetni dan Z. K. D. z raznimi predavanji, filmom itd. s pomočjo kralj. banske uprave 3 mesečni kmetijsko-gospodinski tečaj, ki ga je obiskovalo 16 deklet, ter veliko kmetisko veselico z raznimi tekmami. Poleg tega smo imeli več predavanj, izletov in sestankov. Skromno je naše delo, toda započeto je in mora v tem pravcu naprej. Blagajna izkazuje precej lep napredek od lanskega leta in mislimo, da ne bo dolgo, ko bomo članstvu začeli nekoliko več nuditi kot sedaj. Manjka nam sicer stalen lokal, kjer bi se mladina ob prostem času večkrat zbrala, poslušala radio in se začela sama vežbati v predavanjih, da se tako izvežba in upa tudi kje v javnosti nastopiti. Dosedanji odbor se je precej izpremenil in tudi ta imena nam jamčijo, da bo odbor v resnici složno deloval, kolikor bo pač mogoče. Izvoljeni so bili sledeči tovariši in tovarišice: Predsednik Ivo Šavora, podpredsednica Milena Žnidarič, tajnik Ivo Škorjanec, blagajnik Rudolf Veselko. V ostali odbor pa sledeči: Franja Bezjak, Stefica Dogša, Tilika Hlebec, Anton Jurjašević, Lojze Kocjan, Tinica Kocjan, Mirko Plepelec in Rudolf Rakuša. Namestniki so: Bauman Franc, Terézika Halužan in Matjaž Masten. Nadzornika sta Bezjak Franc in Jembrovič Anton. Po vo-

Dopisi

litvah je stavilo članstvo razne predloge, in sicer: 1. Društvo naj proslavi Matijo Gubca kot kmečkega in narodnega mučenika s primernimi predavanji in gledališko predstavo. 2. Kakor znano, se vršijo po naših društvih razne tekme. Zato naj naša mladina v tekočem letu tekmuje, kdo bo pridelal najdebeljšo peso. Nadalje je bil sprejet predlog kot že gori omenjeno, za predavanja posameznih članov. Obenem priredimo radi krize skupno s Sokolskim društvom v Sokolskem domu veliko pustno zabavo. Nato je stopil med nas naš agilni podpornik učitelj Miroslav Venigerhole, ki nam je v glavnih potezah orisal zgodovino mladinskega gibanja v našem trgu. Po njegovem mnenju je naloga naše kmetijske mladine poleg vsega dosedanjega dela še sledeča: Tekma na sadnih vrtih. Vzgojati si moramo take vrtove, ki bodo v ponos občini, še večjo korist in ponos pa vsakemu poedincu. Tekma cvetlic. Okrasimo naše kmetijske domove. Vzbujiati med mladino voljo do živinoreje v zvezi z mlečno kontrolo in skrbeti za splošno higijeno in red v hiši, hlevih, shrambah itd. Nato se je razvila živahna debata z dokazi, da se že večina kmetijske mladine pridno udejstvuje v tem pogledu, kolikor ji je pač mogoče in kolikor ima pristopa. Da pa bo v doglednem času v tem pravcu pot popolna, po potrebnosti še nekaj let, ker geslo je: »Iz majhnega raste velik«. S tem je bilo naše lepo in živahno zborovanje zaključeno.

Sv. Jurij ob južni železnici. V nedeljo dne 7. t. m. je imel pripravljani odbor Društva kmetijskih fantov in deklet svoj prvi večji sestanek v šoli, katero je za to priliko dal na razpolago g. upravitelj Žagar, ki se je tudi sam udeležil sestanka in v iskrenih besedah povabil fante naj se oklenejo svoje organizacije. Sestanek se je udeležilo kakih 30 zastavnih fantov iz trga in okolice kakor tudi zastopniki pododpora iz Celja tov. Kronovšek, Gomišček, Mastnak, Jesenek in tov. učitelj Hajnšek, kateremu gre vsa zasluga, da je fante organiziral in jih navdušil za naš pokret. Kot neumoren delavec in globok psiholog je pokazal da razume dušo kmetijskega fanta in ji hoče dati razmaha v dobro narodu in državi. Ta prvi sestanek je pokazal, da bo tudi Sv. Jurij ob j. žel. kmalu imel krog fantov, ki bodo poborci kmetijske kulture in napredka gospodarstva.

Zgornja Hudinja. Naše mlado društvo kmetijskih fantov in deklet je povabilo za v nedeljo 31. januarja tov. učitelja Hajnšeka iz Sv. Jurja ob južni železnici in tov. ravnatelja Gomiščeka iz Celja, da so nam predavali. Predavanje je bilo dobro obiskano in ne samo od mladine ampak tudi od gospodarjev in gospodinj. Z globokim zanimanjem je kmetijska mladina sledila predavanjem o gospodarski krizi in nje vzrokih, kakor tudi o njeni potrebi, da se kmetije združijo in združijo v edino gospodarsko fronto, da tako izboljšajo svoj položaj in dobe ono mesto v družbi, ki jim po zakonu narave pripada. Po predavanju se je razvila debata, v katero je posegla mladina in z razumevanjem so razpravljali o stvari. Kmetijska mladina na Zg. Hudinji si želi še več takih popoldnevov in ne g. tov. predavateljem jako hvaležna za vsak trud, za vsako dobro in odkrito besedo ter p.

Konjiška vas. Četudi je majhna naša vas in so nje prebivalci sami kmetje in delavci, vendar je tudi sem došel klic: Kmet, delavec, ven iz tmine k luči in svetlobi! Celo lansko leto smo z zanimanjem zasledovali življenje in gibanje konjiškega Sokola. Bili smo na vsaki prireditvi in na tekmi koscev je celo naš fant odnesel prvo nagrado. Do sedaj smo opazovali in se učili, a v tekočem letu se hočemo osamosvojiti, hočemo svoje društvo, da bomo lahko ponosno rekli: »Mi smo iz Konjiške vasi, to je tiste vasi, ki se je prebudila in ki hoče in stremi k napredku in izobrazbi!«

Št. Jernej na Dolenjskem. Krasno zimsko jutro je zadnje sredo privabilo naše ribiče na zeleno Krko. Ves dan so se s tremi čolni vozili po reki in pridno metali mrežo, a spremljala jih je ribiška smola — ujeli niso skoraj nič. Ko je zahajalo solnce že za Trško goro, so poskusili ribiči še enkrat svojo srečo. Sv. Peter je menda videl slabo razpoloženje svojih častilcev in se njim nasmehnil. Potegnili so mrežo s precejšnjim trudom h kraju in glej čudo — v mreži se je valjal velikanski som in šest ščuk. Med ribiči je zavladalo velikansko veselje; celodnevno trpljenje je bilo na mah pozabljeno. Po hudem in težkem boju so ribiči šele premagali velikana in ga spravili na suho. Som je tehtal 41 kg in najbrže tolikšen v tem revirju v Krki še ni bil ujet.

Iz Št. Lovrenca na Dolenjskem nam pišejo: »Naprašamo uredništvo, da v časopisu pojasni, ali more vsak brez dovoljenja zavarovati starega človeka. Pri nas v Št. Lovrencu so se po gostilnah in trgovinah pojavili agenti; mladi ljudje, ki bi lahko obdelovali zemljo, da si prislužijo svoj kruh, ne pa prodajali starih kosti... Pri nas stari ljudje naravnost obupujejo. Ne upajo si v cerkev, ne upajo si jesti v gostilnah, ne kupovali v trgovinah, ker se bojijo zločina...« (Navedeni dopis je v uredništvu na razpolago. Poleg tega pa sprejemamo tudi od drugod dopise, v katerih naši kmetijski ljudje obsojajo špekulacijsko zavarovanje. Op. uredništva.)
Špitalič pri Konjicah. Te dni je odšel na svoje novo službeno mesto v Št. Jakob ob Savi priljubljeni starosta naše sokolske čete br. Lojze Berce. S težkim srcem smo se poslovljali od br. Lojzeta, kajti bil je ves naš, a mi njegovi. Vedno nam je stal ob strani z dobrimi nasveti, vedno in vsakomur je rad pomagal, kjerkoli je mogel. Naša četa je izgubila z njim neumornega starosta, špitalič pa dobrega svetovalca in vodnika.

Konjice. Da se kolikor mogoče obvaruje mladina pustnega norenja po ulicah, je priredilo tukajšnje »Sokolsko društvo« na pustni torek »Mladinski popoldan«. Naši malčki so se zbrali v šolskih prostorih, kjer so poslušali pravljice, si zapeli par pesmic in rajali prav do večera. Bili so tudi pogoščeni s poticami in čajem. Za otroke je bil letošnji pust res pravi dan veselja. Društvo namerava prirediti v tekočem letu več takih »Mladinskih popoldnevov«. — Konjiški Sokol bo 19. junija razvil svoj prapor, s katerim bomo že šli na vsesokolski zlet v Prago. — 4. marca bo društvo priredilo »Tyrševo proslavo«, za katero se že vsi oddelki pridno pripravljajo.

Lož pri Rakeku. Citateljem »Kmetijskega lista« pošiljam pozdrav iz našega mesta Loža. Sem naročnik Kmetijskega lista in z njim zelo zadovoljen. Želim, da se »Kmetijski list« razširi in naj ne bo hiše, da ne bi imela tega lista, ker je vsebina v njem bogata v gospodarskem, gospodinjskem in v drugem oziru in je našemu majemu kmetu dobrodošel. — Več novic iz našega mesta Loža in Loške doline poročam v prihodnje.

Mestinje. Za svečnico 2. t. m. je narodni poslanec g. V. Spindler sklical zaupnike iz celega sreza na sestanek k Smehu v Mestinje. Odziv je bil naravnost presenetljiv, saj so bili zastopani na eni strani vsi večji okoliši celega sreza gori od Žetal, Rogatca, Rogaške Slatine, Kostrivnice, skoro vse občine sodnega okraja šmarskega, pa vse doli do Kozjega, Šempetra pod Sv. Gorami itd. Vsi prostori pri Smehu so bili natlačeno polni. Po poročilu, ki ga je podal poslanec o vseh perečih, zlasti gospodarskih problemih, se je razvila živahna razprava, v katero so posegli zborovalci iz vseh krajev in raznih stanov, tudi taki, ki so se 8. nov. že dali zapeljati, da so ostali doma, pa danes že nvidevajo svojo zmoto. Vsi zborovalci so tudi z navdušenjem pozdravili ustanovitev močne vsedržavne organizacije v svrhu zastopanja gospodarskih in vseh drugih interesov naroda ter so izvolili začasni sreski odbor, v katerem so zastopani vsi večji okoliši sreza in kateremu na čelu stoji znani in ugledni gospodar ter župan okoliške občine Šmarje g. Miha Skala. Zborovalci so tudi z živahnim prihoženjem sprejeli zaupnico svojemu poslancu, ki deluje z narodom v neprestanih stikih in se zlasti pravočasno tudi reševanju raznih za srez veljavajočih gospodarskih vprašanj.

Obvestila

Akcija za gnojilne poizkuse

Društvo kmetijskih strokovnjakov za Dravsko banovino opozarja tiste banovinske kmetovalce v okrajih Krško, Metlika, Rogatec, Ptuj in Kranj, kateri so člani tega društva in se želijo udeležiti letošnjih poizkusov z brezplačnimi umetnimi gnojili, da se brez odloga prijavijo pri pristojnem kmetijskem referentu.

Enodnevni tečaj o rezi v vinogradu se vrši v ponedeljek, dne 15. februarja t. l. na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja od 8. do 12. in od 14. do 18. ure.

Dvodnevni kletarski tečaj se vrši v petek in soboto, t. j. dne 26. in 27. februarja 1932 na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja od 8.—12. in od 14. do 18. ure.

Listnica uredništva

Mirke pri Vrhniki; J. D.: Vaša zadeva ne sodi v list. Je to stvar čisto osebnega značaja.

Bršlin, A. G.: Hvala za spis. V našem listu ga ne moremo objaviti. Pač pa ga bomo oddali uredništvu »Grude«.

TEDENSKI KOLEDAR

- 14. februarja: nedelja: Valentin.
- 15. februarja: ponedeljek: Faustin.
- 16. februarja: torek: Julijana.
- 17. februarja: sredo: Konstanc.
- 18. februarja: četrtek: Flavij.
- 19. februarja: petek: Konrad.
- 20. februarja: sobota: Elevterij.

SEJMI

- 14. februarja: Dob, Dobrova, Št. Lambert, Zerovnica, Semič, Brežice, Pomurje, Spodnja, Zalec, Sevnica.
- 16. februarja: Smartno pri Lit., Vrhnika, godiš. Buče.
- 17. februarja: Podšentjur.
- 19. februarja: Lož, Pišeče, Ljutomer.
- 20. februarja: Zg. Tuhinj, Videm ob Savi.

VALUTE

Moramo dati za:

1 nemško marko	Din 13-40
1 švicarski frank	Din 10-98
1 avstrijski šiling	Din 194-—
1 francoski dolar	Din 56-20
1 italijanski lir	Din 2-20
1 avstrijski kron	Din 1-37
1 jugoslovansko	Din 2-00

TISKOVINE
vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, ne, časopise, knjige, večerice, vni tisk hitro in poceni

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA GREGORČIČEVA 23
Tel. 25-52 Telegram Tiskarna Merkur

Novice

V novoletno številko »Kmetškega lista« smo Vam priložili poštno položnico, katere se poslužite po možnosti takoj, ker se ta rada zgubi. — Naročnina »Kmetškemu listu« ostane kakor doslej Din 30— za celo leto.

Domače vesti

Nedeljen pouk na srednjih šolah. Banska uprava je izdala odlok, s katerim se zopet uvede nedeljni pouk na srednjih šolah v Dravski banovini s 1. februarjem.

Gospodarsko poslopje in hiša žrtev plamencov. Pred dnevi je nastal ogenj v Ojstrici na domačiji nekdanjega posestnika L., ki je sedaj najemnik lastnika posestva gostilničarja C. s Kozjega vrha pri Ojstrici. Požar je upepelil gospodarsko poslopje z vsem orodjem in krmo in tisoč z opravo. Rešili so komaj živino. Škoda se čeni 70 do 80 tisoč Din. Kako je ogenj nastal, ni znano.

Huda nesreča na železnici. V Capragu pri Sisku se je pripetila huda nesreča. Kmet Ivan Cogič iz Budičine je potoval v Zagreb s košaro jaje, ki jih je nameraval tamkaj prodati. Na postaji Capragu je hotel stopiti iz vlaka, ker je opazil, da je stopil v napačni vlak. Po nesrečnem naključju se mu je košara v vagonu zataknila, zaradi česar je Cogič padel na tir, kjer mu je kolo odrezalo levo nogo. Ponesrečenec je bil prepeljan v bolnico.

Dve nesreči pri spravljanju lesa. V sredo 3. t. m. so prožili v gozdu nad Podhosto pri Toplicah hlode. Pri delu sta bila tudi brata Bradača iz Loške vasi. Ko je starejši brat sprožil hlood, je ta zadel mlajšega, ki je pri tem padel. Hlood je nato pritisnil nesrečnika ob neko bližnje drevo ter ga zelo opasno poškodoval. Ponesrečenca so pripeljali v Toplice k dr. Konvalinki, ki mu je nudil prvo pomoč ter odredil njegov prevoz v bolnico usmiljenih bratov v Kandijo. — Pred tremi leti je zadela enaka nesreča mladeniča Franceta Bradača iz Podhoste, kateremu je hlood stisnil nogo v členku. France Bradač je ostal v domači oskrbi.

Zaradi sinčka sta jo pretepla. Nedavno se je vračal iz šole šolar Jožef Vidovič, sin Vidoviča Jožefa, viničarja v Gradiščah, in je na poti domov nagajal viničarki Klinčevi Barbari v Gradiščah, ki ga je posvarila, naj da mir. Kmalu nato sta prišla h Klinčevi Jožef Vidovič in njegova žena Terezija ter jo začela pretepati. Jožef ji je dal par zausnic tako, da je padla na tla, nakar jo je še obcal. Vidovičeva žena pa jo je tepla z nekim kolom, tako da je Klinčeva dobila po telesu krvne podplutbe, posebno na rokah in oteklino. Zakonca Vidovič sta dejanje napram orožnikom priznala, izgovarjata se pa na vinjenost.

Koliko je vredna človeška roka. Med Srečkom Vraničem in Perom Lukačem v Klenku pri Mitrovici je pred leti zavladalo sovraštvo zaradi čaše vina. Sporekla sta se in tudi stepla, pri čemer je Pero prebil Srečko glavo. Nedavno se je Srečko hotel maščevati in je prišel s sekuro pred hišo Pera, ta ga pozval na obračun. Po kratkotrajnem prepiru je Srečko svojemu nasprotniku odsekal s sekuro desno roko. Te dni se je z zadevo bavilo sodišče v Mitrovici. Srečko Vranič je bil obsojen na dve leti ječe in na plačilo 10.000 Din za odsekano roko.

Domače delo svetla točka v krizi. V današnjem oglasnem delu opozarjamo na ponudbo tvrdke: Domača pletarska industrija, Josip Kališ, Maribor, Trubarjeva ulica 2. Pletilni stroj »Regentinja« pomeni za delavoljne novo stalno možnost mesečnega zaslužka. Na željo razpošilja tvrdka prospekte.

Zaradi poneverbe obsojen na 16 let ječe. Pred okrožnim sodiščem v Mitrovici je sedel na zatožni klopi Ranko Lučić, bivši ekonom banovinske bolnice v Srémski Mitrovici, ki je poneveril 800.000 Din bolniškega fonda. Lučić je bil obsojen na 16 let ječe in trajno izgubo častnih pravic. Njegov zagovornik je prijavil revizijo in priziv.

Gozdni požar v Logu pri Sevnici. V bližini velike hoste v Logu pri Sevnici je izbruhnil ogenj. Sevnški gasilci, ki so opazili velik oblak dima, so takoj hiteli gasiti. Gorelo je okrog 400 kv. metrov grmičevja in suhe trave pred hosto. Z lopatami in grabljami so lokalizirali požar, da se ni razširil na gozd. Nevarno je bilo, ker je bilo zelo vetrovno. Okrog 14. ure je bil požar že ves udušen po marljivem prizadevanju sevnških gasilcev.

Velik požar v splitski tovarni barv in laka. Kakor poročajo iz Splita, je v četrtek ponoči v tamkajšnji tovarni barv in lakov »Duga« nastal požar, ki je zavzel velike dimenzije, ker so bile v tovarni velike količine barv, bencina in olja. Velika nevarnost za vso okolico je bila preprečena na ta način, da so delavci še ob pravem času izposlili nevaren material iz tovarne. Gasilci so gasili s peskom, ker se ni smela rabiti voda zaradi eksplozivnih tvarin. Požar je nastal zaradi eksplozije. Škoda je velika.

Zastoni!

Kmetški list boste prejeli lahko popolnoma zastoni celo leto, ako se obvezete, da mu boste pridobili tekom enega meseca vsaj 8 novih naročnikov. Priglasite upravi samo svoj naslov, da Vam pošlje potrebno zbiralno polo in položnice. — Naročnina Kmetškemu listu ostane kakor doslej Din 30— za celo leto.

V smrt zaradi hlebčka kruha. Iz Varaždina poročajo o tragični smrti mladenke Jelke Lazarjeve. Jelka se je v četrtek zjutraj s sosedom Franom Rakom iz Knjegučeva podala z vozom na pot v Varaždin. S seboj je vzela hlebček kruha za kosilo. V Varaždinu je bil omenjenega dne tedenski sejem, zaradi česar je bila cesta polna ljudi, vozov in živine. Štiri kilometre pred Varaždinom je Jelki padel hlebček na cesto in deklica je skočila z voza, da bi pobrala kruh. V tem trenutku pa je po cesti pridrvel tovorni avto, ki je zgrabil mladenko za obleko in jo potegnil pod kolo. Jelka je bila v nekaj trenutkih mrtva.

Tatvine na deželi. Posestnica Oslova iz Zupčeje vasi je prijavila orožnikom v Cirkovcih, da ji je bilo v noči od 26. na 27. januarja vlomljeno v s ključavnico zaklenjeni hlev. Vlomilec je s silo odtrgal z vrat ključavnico in odnesel 10 kokoši. Tat pa je moral dobro poznati razmere, ker je vlomil v času ko se je žena mudila na neki gostiji. — Tudi Zafošnik Janez, posestniški sin iz iste vasi, je prijavil orožnikom, da mu je v noči od 28. do 29. januarja, ko je spal v hlevu, nekdo odnesel ševlje.

Grozen samomor. 34letni ekonom Dragomir Popović si je v sredo zjutraj v Novem Sadu končal življenje. Pred samomorom je napisal oporo in zapustil vse svoje premoženje sestri. Dočim se je sestra pripravljala na odhod v Osijek, kjer je poročena z bivšim podbanom Stojanovičem, je odšel Dragomir v sobo in sprožil istočasno dva revolverja, eno kroglo si je pogнал v glavo, drugo pa v trebuh in je bil seveda takoj mrtev. V smrt je šel baje zato, ker je oglašil in je moral opustiti študija.

Sleparska nabiralca darov. Po deželi se potepata 40letni Janez Dobida in 31letni Andrej Dežman, oba z Brezij, ki pobirata darove za nove zvonove na Brezjah. Posedujeta ponarejeno knjižico in jima nasede marsikdo, zlasti ženske. Varnostna oblastva so na sleparja opozorjena.

Tragična smrt otroka. V Cirkveni pri Križevcih v Savski banovini je na Svečnico dveletni deček Veropove rodbine ostal sam doma, ker so mati in ostali domači šli v cerkev. Ko se je mati vrnila, je našla otroka vsega opečnega z vrelo vodo. Otrok je v hudih mukah še istega dne umrl.

Štipeletni otrok padel na razbeljeno ognjišče. V Zagrebu se je ponesrečil štipeletni deček, sin tramvajskega nameščenca Jurija Nagliča. Igral se je v kuhinji ob ognjišču in padel na razbeljeno železno ploščo. Dobil je hude opekline na desni nogi in na desni strani života. Dečka so prepeljali v bolnico.

Kitajsko-japonska vojna v Sremu. Vojna med Kitajci in Japonci je našla odmev tudi v našem Sremu. V petek popoldne se je zbrala v hiši kmeta Spajića skupina vaških otrok, ki so zaigrali vojno med Kitajsko in Japonsko. Oborožili so se s palicami, kamenjem, a 12letni Miloš Spajić s flobertovko. Napravili so naskok, metali »bombe«, mali Miloš pa je streljal s flobertovko in zadel v trebuh Bora Janoševića. Žrtev vaške vojne so prepeljali v bolnico, kjer je zdravnik izvršil operacije in rešil življenje mlademu »Kitajcu«.

Konzum alkoholnih pijač v okoljskih občinah Stara Loka, Zminec, Sora, Poljane je bil v l. 1931 dovolj visok. Vina se je potočilo 200.000 litrov, piva 70.000 l, žganja 2000 l, likerjev 500 litrov, ruma 500 l, konjaka 10 l in špirita 15.000 litrov, skupno 274.510 litrov, kar predstavlja lepo vrednost 3.294.120 Din.

Nesreča pri snajenju revolverja. V ponedeljek popoldne je v Foči čistil svoj revolver direktor tamošnje Muslimanske kreditne banke Ivan Drašković. Pri tem je en naboj ostal v cevi in revolver se je sprožil. Krogla je zadela Draškovića v prsi ter izstopila na hrbtu. Drašković je bil takoj prepeljan v državno bolnico, kjer so mu zdravniki nudili prvo pomoč in izvršili potrebno operacijo. Ranjenec je dve uri po operaciji umrl. Njegova smrt je v vsej vzhodni Bosni vzbudila splošno sočustvovanje.

Umiranje ljudi, ki se ne zdravijo. Načelnik oddelka za narodno zdravje pri banski upravi Savske banovine dr. Josip Hribar je izjavil, da so pobrale lani v Savski banovini razne bolezni 58.856 ljudi: takih, ki se niso zatekli k zdravnikom, je umrlo 34.664.

Pomlad v Bosni. Iz Banjaluke poročajo, da imajo v Vrbaski banovini že ves teden pravo pomladansko vreme. Nebo je jasno in solnce sije tako toplo, da hodijo ljudje že brez suknj.

Prepoved zahajanja v krčme. Okrajno sodišče v Mariboru je prepovedalo delavcu Francetu Kovačku iz Črete zahajanje v krčme za dobo enega leta.

Božjastnik skočil v reko. V selu Slavnicih pri Banjaluki je izvršil samomor 25letni mladenič Branko Stakić, ki je že šest let božjasten. Zaradi bolezni je že večkrat skušal napraviti konec bednemu življenju, kar pa so mu vselej še pravočasno preprečili. Predvčerajšnjim je šel s tovariši na obalo Vrbasa, kjer so se po svoje zabavali. Branko se je neopazno oddaljil od tovarišev in skočil v deročo reko ter utonil. Truplo so šele par ur pozneje našli in potegnili iz vode.

Napad z nožem. Lovrenčić Alojz, poljski delavec v Ločkem vrhu je gojil že dalje časa sovraštvo do prevžitkarja Mesarja Franca v isti vasi zaradi jege, ker mu je Mesar grozil, da ga bo naznanil oblastvom kot kalilca nočnega miru. Dne 29. januarja je Lovrenčić nenadno napadel Mesarja z nožem in ga hudo ranil na desni roki in na glavi. Mesarja so prepeljali v ptujsko bolnico.

Surov zločin zaradi cigarete. V Novem Sadu sta v nedeljo popoldne prišla v gostilno Stjepana Šandorja delavca Vinko Jurišič in Mihajlo Korn, oba že precej pijana. Ko je Jurišič zahteval od Korna cigareto, mu je ta dal samo polovico cigarete, drugo polovico pa je dal gostilničarju. Jurišič je zatrjeval, da je on »cel človek« in da mu zato gre tudi cela cigareta. Prerekanju je sledil pretep, pri čemer je Jurišič z nožem smrtno nevarno poškodoval Korna. Jurišič je bil aretiran v trenutku, ko je z mostu kraljeviča Tomislava nameraval skočiti v Dunav.

Črna knjiga za slabe plačnike. Društvo trgovcev z živežnim in mešanin blagom v Zagrebu se je odločilo za učinkovit ukrep v zaščito vseh trgovcev z življenjskimi potrebščinami. Gre za uvedbo »črne knjige«, odnosno za veliko kartoteko, v kateri bodo zabeležena imena vseh slabih plačnikov, ki se zadolžujejo v trgovinah, a ne plačujejo svojih dolgov.

Revmatiki

kateri vporabljajo za pomirjenje bolečin Fellerjev Elsafluid. Vam lahko povedo, kako so zadovoljni s tem domačim sredstvom in kozmetikom, ki se je obneslo skozi 35 let. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica donja, Elsa trg 344, Savska banovina.

Vesti iz sveta

Krvavo maščevanje razžaljenega dekleta. Preteklo nedeljo se je zbrala manjša družba obojega spola v hiši gostoljubnega domačina v slavonski vasi Pitomačih. Neki mladenič je pri tej priliki vtaknil deklici Jelki Kolarjevi v lase gosje pero, kar se v Slavoniji smatra za veliko žalitev, ker je to sramotno znamenje, da je taka deklica v drugem stanu. To je deklico tako užalilo, da je nerodnega šaljivca s kuhinjskim nožem zabodla v trebuh. Ranjenec je bil v kritičnem stanju prepeljan v banovinsko bolnico.

Prvi madžarski krematorij. V Debreczinu so dogradili prvi krematorij na madžarskem ozemlju. Krematorij bo začel obratovati že letos spomladi.

Bandit — zaščitnik naroda. V Mocca-Croceju v južni Korziki so se te dni odigrali precej nenavadni dogodki, ko se je najstarejši korziški bandit Simon Ettori predal oblastim v izvajanju neke svoje obljube. Na glavnem trgu navedenega kraja se je zbralo skoraj vse prebivalstvo, ki ga je vodil domači duhovnik. Ko se je bandit ob dogovorjeni uri pojavil, je snel svoj klobuk, stopil k sodniku in dejal: »Srečen sem, da se lahko uklonim zakonom svoje dežele.« Ko ga je žandar odvedel, je množiča vzklikala: »Živio naš prijatelj in zaščitnik!« Duhovnik ga je blagoslovil.

Kako dolgo rase jelenje rogove? Dva ruska učenjaka sta hotela ugotoviti natančno dobo, ki jo rabi rogovje belo-pegastega jelena, da se popolnoma razraste. Jelen, ki sta ga opazovala, je odvrgl stare rogove v decembru. Po treh tednih je začelo poganjati novo rogovje, ki se je razraslo v 77 dneh. Rast je bila najbolj energična v osmem tednu, ko je znašala 12 cm. Mesec dni po končani rasti je žival oddrgnila kožnato prevleko novega rogovja. Ta proces se je izvršil v štirih tednih.

Vdovci in zakon. V Pragi je izšla statistika o sklepanju zakonov v letih 1925—1930. V letih gospodarske konjunktore so se množili tudi zakoni, od 1930 pa se opaža upadanje porok. Statistika omenja na koncu zanimivo ugotovitev, da se vdovci bolj ženijo kakor vdove možijo.

Kaznjenci v Dortmundu v Ameriki so se pobunili, zažgali so kaznilnico in skušali pobegniti. Policija je streljala za njimi in jih veliko ubila. Humanost ameriških kaznilnic menda ne more biti kaj prida, da so take pobune na dnevnem redu.

V Italiji so s februarjem ukiniteli na številnih železniških progah I. razred.

Malo ločitvene statistike. Statistike raznih evropskih dežel kažejo, da ločitve od leta do leta strahovito naraščajo. In značilno je, da stoji procentualno na prvem mestu v Evropi — izvzemši Rusijo — Avstrija. Pred vojno je izkazovala njena statistika ločitev 11.4, po vojni je skočil koeficient na 89.6. Nemčija je imela pred vojno 27.9, zdaj ima 67.5. Najmanjša ločitev je imela pred vojno Anglija s koeficientom 1.6. Zdaj se je število zvišalo na 8.6. Močno se je pomnožilo število ločitev tudi v Belgiji in Luksemburgu, kjer je poskočil koeficient za 100%.

Novi predsednik Argentine. Za predsednika republike je izvoljen general Justo, ki je dobil 247 glasov od 358. Za podpredsednika je bil s 196 glasovi izvoljen Rocca.

Skupni nastop male antante na razorožitveni konferenci. Čehoslovaški dopisni urad javlja iz Zeneve, da se bodo zunanji ministri male antante pred začetkom razorožitvene konference sestali v Montreuxu, da se posvetujejo o skupnem nastopu na konferenci. Kakor znano, spada mala antanta v francosko interesno sfero.

Berači za svoje pravice. V Pragi so skušali odpraviti nadležno beračenje in uvesti namestu miloščine v denarju posebne listke, na podlagi katerih imajo berači pravico dobiti preskrbo v naturi. Odbor, ki je predlagal ta način rešitve miloščinarskega vprašanja, je upal, da bo odpravil beračenje po ulicah in hišah. Toda metoda se ni obnesla. Akcija z miloščinarskimi listki je popolnoma propadla. Berači so se branili jemati listke, če pa so jih vzeli, jih niso izkoristili. Odbor je izdal mnogo več listkov, kakor so mu jih berači vrnili, fond za podpiranje siromakov pa znaša 381.000 Kč in je od lani skoraj popolnoma nedotaknjen.

Demant v kurjem želodcu. Pariški listi poročajo, da je neki kmet v okolici St. Clouda te dni zaklal petelina. Žival so oskubili, črevesa pa so hoteli vreči mački na gnojišču. Gospodinja, ki je bila zaklala žival, pa je opazila v zadnjem trenutku neki svetlikajoči se predmet. Vzela ga je v roko, ga umila ter ugotovila, da je imel petelin v želodcu dragocen diamant. Kako je žival pozobala dragotino, ne ve nihče pojasniti in tudi lastnika zlahnega kamna bo morda težko izslediti.

Nesreča parnikov. Iz Halifaxa v severni Ameriki poročajo, da sta blizu Nove Škotske v snežnem viharju trčila drug v drugega neki belgijski parnik in ameriški parnik Eleanor Nicholson. Ameriški parnik se je potopil. 20 ljudi je utonilo.

Gospodarstvo

Dohodki jugoslovanskih železnic v osebne prometu so dali v preteklem letu 512,700,000 dinarjev, dohodki v blagovnem prometu pa 1,906,400,000 Din. Od inozemskega prometa so dobile jugoslovanske železnice 208,600 Din.

Premogovniki v Severni Franciji so znižali mezde do 1. februarja za 10 odstotkov in jih bodo še nadalje znižali.

Blagovno izmenjavo med Nemčijo in vzhodnoevropskimi agrarnimi državami si misli »Berliner Tageblatt« tako, da bi kupovale te države v Nemčiji avtomobile, namesto kot doslej v Ameriki in bi dajale v zameno agrarne pridelke.

Izvoz vina iz Jugoslavije v Avstrijo je znašal v novembru 4875 hl (l. 1930 v nov. 2409 hl), od januarja do novembra 36,014 hl. Poljska je dovolila kljub splošni ostri uvozni omejitvi uvoz 50.000 hl jugoslovanskega vina.

Uvoz bombaževih tkanin v Jugoslavijo je naveden za leto 1925 s 1377 milijoni Din, za leto 1928 s 788, 1929 s 648 in za leto 1931 samo s 394 milijoni; uvoz volnenih tkanin v navedenih letih s 616, 388, 337 in 229 milijoni, uvoz svilenih tkanin s 130, 126 in 87 milijoni.

Živinski sejmi

Ljubljanski živinski sejem 3. febr. 1932. Zaradi lepega vremena je bil dogon na prvi mesečni sejem znaten. Dogon je bil naslednji (v oklepajih število prodanih glav): 160 (16) konj, 77 (17) volov, 36 (28) krav, 17 (10) telet in 66 (45) prašičkov za rejo. Cene so ostale neizpremenjene kakor na prejšnjem sejmu: voli I. 5—5.50, II. 4—4.50, III. 3—4, krave debele 4 do 4.50, klobasarice 2—3, teleta 6—7 Din za kg žive teže. Nadalje so bile cene prašičkov za rejo 80 do 100 po komadu.

Marborski sejem. Na svinjski sejem dne 5. februarja je bilo pripeljanih 93 svinj. Cene so bile sledeče: Mladji prašiči 7—9 tednov stari komad 80—90 Din, 3—4 mesece 150—250, 5—7 mesecev 350—400, 8—10 mesecev 450—500, 1 leto 800—900 Din. 1 kg žive teže 6.50—7.25, mrtve 9—10.50 Din. Prodanih je bilo 53 svinj.

Dunajski prašičji sejem. Prignanih je bilo 8377 pršutarjev in 4770 špeharjev, iz Jugoslavije 2690. Cene: špeharji najboljši 1.50, I. 1.45—1.48, II. 1.40—1.44, kmečki 1.45—1.50, najboljši 1.55, pršutarji 1.45—1.85, najboljši 1.90. Tendence: Najboljši špeharji so bili za 3 groše dražji, ostale kvalitete pa so obdržale cene prejšnjega tedna.

Dunajski goveji sejem. Na trg je bilo pripeljanih 2560 goved, in scer 1197 volov, 607 bikov, 756 krav. Iz Jugoslavije je bilo pripeljanih 169 goved. Cene: voli najboljši 1.80—1.85, I. 1.40—1.65, II. 1.20—1.30, III. 0.80—1.10, krave I. 0.95—1.05, II. 0.75—0.90, biki 0.75—1.—, klavna živina 0.42—0.72. Tendence: cene za vole in krave so padle za 5 grošev, za biki pa za 10 grošev.

Tržna poročila.

Tržne cene v Ljubljani, dne 1. februarja 1932.
Govedina: Na trgu: 1 kg govejega mesa I. 10 do 12, II. 8 do 10, III. 6 do 8 Din. Teletina: 1 kg telečjega mesa I. 14, II. 10 do 12 Din. Svinjina: 1 kg prašičjega mesa I. 14 do 16, II. 9 do 12 Din. Drobnica: 1 kg koštrunovega 6 do 10, jagnjetine 16 do 18, kozličevine 20 Din. Konjsko meso I. 6, II. 4 Din za kg. Mleko, jajca, maslo, sir: 1 liter mleka 2.50 do 3, 1 kg surovega masla 24, čajnega masla 28 do 36, masla 28 do 32, bohinskega sira 24 do 26, sirčka 5 do 7, par jaje 1.50 do 2.25 Din. Žito: 1 q rži 190 do 210, ječmena 180 do 210, ovsna 185 do 210, prosa 190 do 210, kosuze 155 do 165, ajde 200, fižola ribničana 275, prepeličarja 335, 1 kg graha 8, leče 8 do 12 Din. Krma: 1 q sladkega sena 80, polsladkega 75, kislega 60 do 70, slame 50 do 60 Din.

„KHAKI CAMPBELL“ jajca

zajamčena iz Holandskega uvoženih kokoši po 2 dinarja kos, sveža, dobe se v vsaki množini. Imamo 250 kokoši in 50 petelinov. Jajca razpošiljamo v vato zavita v patentiranih zabojčkih po originalni tvorniški ceni z doplačilom. Zabojčki so za 25 — 50 — 100 jaje. Jamčimo za čisto pasmo kokoši in za svežost jaje.

Ekonomija Löbl
St. Sivač, Bačka.

Nov poklic

za dame in gospode z ureditvijo strojnega pletilstva doma. Zajamčen zaslužek okoli 1500 Din mesečno, ker odjemljemo napleteno blago, plačamo delo za pletenje in dobavimo prejo za predelovanje. Pišite še danes po brezplačne prospekte na: Domača pletarska industrija št. 87, Josip Kališ, Maribor, Trubarjeva 2.

Vsak zaveden kmet je naročnik KMETIJSKE MATICE.

Hranilnica in posojilnica za Kandijo in okolico

registrovana zadruga
z neomejeno zavezo

Ustanovljena leta 1898

v Kandiji v lastni hiši

- Sprejema hranilne vloge od vsakogar, jih obrestuje najugodnejše, nudi popolno varnost, izplačuje točno -
Rentni davek plačuje sama iz svojega

Žima za modroce

najboljša in najcenejša
se dobi v tovarni žime

M. Masterl d. z o. z.
v Stražišču pri Kranju

Velika zaloga vseh vrst
umetnih gnojil, modre
galice ter najboljšega
trboveljskega in split-
skega portland-cementa

E K O N O M

Osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani
Kolodvorska ulica števil. 7

Nudi po najnižjih cenah
vse vrste deželnih pridelkov,
najfinejšo banaško in domačo
moko, koruzo, krmila, špeci-
rijsko blago in ostale v to
stroko spadajoče predmete

Govori se

med našimi gospodarsko jasno mislečimi
kmetovalci, da se uporaba

Nitrofoskala-Ruše

tudi v današnjih časih dobro izplača.
Zato bo v Vašo korist, če tudi Vi gnojite
z Nitrofoskalom.

Pri gnojenju travnikov pa ne pozabite na:

apneni dušik

Naročila sprejemajo zadruga, kmetijske podružnice
„EKONOM“ v Ljubljani
kakor tudi Tvoronica za dušik d. d. Ruše

KMETJE,

kupujte blago pri
tvrdkah, katere
oglašajo v
Kmetsem listu!

INKUBATORE

(valilnice) in ostalo
opremo za perutninar-
stvo nudi po najugod-
nejših pogojih
F. KADLEC, tvornica
inkubatorov Temerin.
Zastopstvo: „AGRAR“
k. d. Zagreb.

VSAK
zaveden
kmet mora
čitati naš
list!

Vinarska posredovalna zadruga v Ormožu

posreduje za prvovrstna, 11- do 12%

Ijutomerska vina

naravnost iz kleti vinogradnika.

Od Din 2.50 do Din 3.—.

Po informacije pišite na gornji naslov.

Polnomastni,
polmastni in
trapistovski

SIR

ima stalno v zalogi po zelo ugodnih cenah

EKONOM LJUBLJANA
Kolodvorska ulica 7

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

Kmetijski hranilni in posojilni dom

Racun pošl. hranilnice št. 14.257

registr. zadruga z neomejeno zavezo

Brzjaviti: „KMETSKI DOM“

v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica 1

Telefon št. 2847

VLOGE na knjižice in tekoči račun obrestuje po
5 1/2%, brez odpovedi, pri trimesečni odpovedi po
7% brez odbitka davka na rente

Stanje vlog nad 30.000.000 dinarjev

Rezerve nad 700.000 dinarjev

Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog

Vložne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez prekinjenja obrestovanja. — POSOJILA daje proti poročstvu, na
vknjižbo in proti zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tek. računu pod najugodnejšimi pogoji

BLAGAJNIŠKE URE: Ob delavnikih od 8—12 1/2, in od 3—4 1/2, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12 1/2

Podružnici v Kamniku, Glavni trg, in v Mariboru, Slomškov trg 3